

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Christophori Longolii Lvcvbrationes

Longolius, Christophorus

Lvgdvni, 1542

Bernardvs Ivnta Ad Lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69441](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69441)

BERNARDVS

I V N T A A D

L E C T O =

R E M .

IN OMNIBVS fere rebus, lector studiose, in quibus aut excellēs artificis ars, aut præstans ingenij uis emineat, hoc in primis animaduertere soleo: omnes qui elegantioris ingenij & iudicij sunt, cum eiusmodi rerum cōtemplatione uehemēter delectentur, tamen uero de artifice ipso scire quis nam & qualis fuerit plurimū nonnunquam laborare. Id quod uel leuiora opificū opera satis declarant. Quis enim est, qui uel egregiā aliquam picturam, uel affabre factum & elaboratū signū diutius cum delectatione contēplari possit, cui non sæpius ueniat in mentem de opificis conditione quærere: aut qui etiam, si fieri posset, non libenter eum uideat, colloquatur, de uitæq; totius ratione interroget? Neq; quicquam ullo in genere tam perfectū esse possit, ut ignorato artificis nomine, spectatorum desiderium explere possit. quin uel hoc ipso, quod præstans sit, eorum desiderium auget, semperq; aliquid desiderabunt, quādiu autorem ipsum prorsus ignorent. In his uero rebus, quæ animi uirtutis & ingenij monumenta posteris relinquuntur, incredibile est, quanto studio efferantur qui excelsiori animo præditi sunt, de ijs cognoscendi, quorum uel præclara gesta, uel doctæ & copiose scripta admirantur: ut nunquam penè sibi quærendo satisfaciant antequam & patriam & cognitionem, naturam, formam, habitum, totius deniq; uitæ eorū cursum & cōsilia perspecta & explorata habeant. Atq; horū quidē diligens

3

diligens inuestigatio, si cum illorum comparetur qui hæc in opificibus quærunt, in re non admodum dispari, dissimilimam laudem mereretur: ut alteri curiosi, alteri ingeniosi iure appellari debeant. Quid enim opus est, de opificibus, quorum opera miraris, tam multa interrogare, quorū nec uitam nec artem tibi sequendam aut imitandam ducas? Nemo enim est animo paulo nobiliori, qui si aut Coam Venerem, aut Thespiansem Cupidinem, summa cum admiratione aspexerit, cum & opera ipsa, & autores maxime probet, Apellem se aut Praxitelem esse uelit: aut omnino doleat se uel huius in fingendo, uel illius in pingendi ratione excellentiam non posse assequi. At uero qui doctorum hominum & eloquentium monumenta admirantur, non modo se quàm similes illorum esse student, sed in illorum etiam si fieri possit naturam transire. Quid ergo utilius esse possit ijs qui aliquem imitando effingere uelint, quàm eius uitæ consuetudinem cognitam habere, nosse quæ subsidia ad tantam doctrinam habuerit, quæ contra impedimenta, & quomodo superarit? Ex ijs enim facile quid sibi sperandum, aut contra, quid in ea arte in qua excellere cupit desperandum sit, coniectura assequi possit. Atq; hæc eò à me dicta sunt lector studiose, ne diutius expectationem tuam teneam, cui in omnibus quamprimum satisfacere cupio: ut quoniam Christophori Longolij uitæ commentariolum, ab amicissimo quodam eius, qui cum eo familiariter uixit conscriptum, & à me cum diligentia conquisitum, operi eius, quod à me editur, apponendum curarim: intelligas id à me ea ratione factum, ut te quisquis es tam egregij operis admirator, pleniori obsequio demererer, tuoq; desiderio in omnibus occurrerem. Non enim dubito quin eius scripta legendo in eam sepe uoluntatem incidet, quam antè

4
dixi eloquentium hominum & doctorum opera inspicien-
tibus se mouere, ut libenter multa de autoris uitæ ratione
uelis intelligere. Ex qua cum illud scieris, quãtillo tempo-
re, & quibus rebus impeditus, omnium fere disciplinarum
scientiam sit adeptus, summamq; eloquentiam cum maxi-
marum rerum cognitione coniunxerit: illum fructum uel
maximum capies, ut plane scias, tibi, qui maiorem faculta-
tem & commoditatem discendi habeas, quiq; longioris ui-
tæ spem tibi proponas, minime desperandum esse (quod
magna pars discantium facit) ad earum ipsarum artium
omnium intelligentiam aspirare posse. Quæ quidem, si ue-
rum fateri uolumus, eo societatis uinculo iunguntur, ut nisi
uniuersas perdidiceris, ne unam quidem perfecte intelli-
gas. Cum uero ille ueterum semper admirator, atq; eorum
qui optime scripserunt imitator fuit, quemadmodum tibi
quoq; est faciendum quisquis in Romana eloquentia ex-
cellere cupias: hoc ex lectione scriptorum eius cognoscere
erit iucundissimum, quo pacto ueteres in ipsis uestigijs sit
persecutus, Romanamq; linguam, quæ nostro secu-
lo iam diu peregrina esse uidebatur, neq; de mo-
ribus nostris, qui ab antiquis multũ dissi-
dent, loqui ausa fuerit, ita ad consue-
tudines nostras accommodarit,
ut nihil penè in nostro usu
sit quod non apte ele-
ganterq; expri-
mat. Vale.

CHR